

| Karta opisu zajęć - Sylabus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |                                                                  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|------------------------------------------------------------------|--|
| Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |                                                                  |  |
| I. INFORMACJE PODSTAWOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |                                                                  |  |
| Nazwa zajęć:<br><b>Współczesne problemy społeczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    | Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025 |  |
| Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień, profil praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |                                                                  |  |
| Język wykładowy: <b>polski</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    | Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego                       |  |
| Rok studiów: I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    | Semestr: 2                                                       |  |
| Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: <b>1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Koordynator zajęć                                                |  |
| Jednostka organizacyjna: Wydział Ekonomii i Zarządzania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                                                                  |  |
| FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                                                                  |  |
| Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |                                                                  |  |
| Studia stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    | Studia niestacjonarne                                            |  |
| Wykład:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    | Wykład:                                                          |  |
| Ćwiczenia:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 15 | Ćwiczenia:                                                       |  |
| Laboratorium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    | Laboratorium:                                                    |  |
| Lektorat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    | Lektorat:                                                        |  |
| Projekt:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    | Projekt:                                                         |  |
| Zajęcia praktyczne:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    | Zajęcia praktyczne:                                              |  |
| Seminarium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    | Seminarium:                                                      |  |
| Zajęcia terenowe:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Zajęcia terenowe:                                                |  |
| Praktyki zawodowe:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    | Praktyki zawodowe:                                               |  |
| Inna forma (jaka):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    | Inna forma (jaka):                                               |  |
| <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 15 | <b>RAZEM:</b>                                                    |  |
| II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |                                                                  |  |
| <b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b><br>brak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |                                                                  |  |
| <b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b><br>Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy socjologicznej z zakresu przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych problemów społecznych, rozwinięcie zdolności odróżniania problemów społecznych od innych dolegliwości społecznych takich jak: patologia i dewiacja oraz umiejętności identyfikacji problemów społecznych na podstawie cech charakterystycznych, przebiegu, natężenia oraz skutków jednostkowych i społecznych. |    |                                                                  |  |
| <b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                                                                  |  |

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

| Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć* | Treść efektu uczenia się.<br>Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:                                                                                                                      | Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się) |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - zna i rozumie</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                  |
| M_01                                              | Współczesne przeobrażenia w poszczególnych segmentach organizmu społecznego, czynniki współczesnych problemów społecznych oraz mechanizmy zachowań dewiacyjnych jednostki i grupy w kontekście społecznym i kulturowym.                      | K_W02                                                                                            |
| <b>Umiejętności - potrafi</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                  |
| M_02                                              | Diagnozować współczesne problemy i patologie społeczne w Polsce, interpretować prawidłowo wyniki badań socjologicznych na temat skutków problemów społecznych, rozpoznawać czynniki sprawcze poszczególnych kategorii zachowań dewiacyjnych. | K_U03                                                                                            |
| <b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>    |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                  |
| M_03                                              | Krytycznej analizy zjawisk dewiacyjno-patologicznych, dokonywania prognozy społecznej i proponowania rozwiązań na przyszłość                                                                                                                 | K_K01<br>K_K02                                                                                   |

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

| Symbol treści programowych | Opis treści programowych                                                                                                                            | Forma zajęć      | Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się * | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć # |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                            |                                                                                                                                                     | <b>ćwiczenia</b> |                                                                                                 |                                                                            |
| TP-1                       | Jednostkowe czynniki (trudności adaptacyjne, deficyty socjalizacyjne, brak odporności na stres) współwarunkujące powstawanie problemów społecznych. | ćwiczenia        | ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy                                         | obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne                                   |

|      |                                                                                                                                                                       |           |                                                         |                                                   |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| TP-2 | Wskaźniki statystyczne, demograficzne, ekonomiczne, psychologiczne i socjologiczne w charakterystyce natężenia problemów społecznych.                                 | ćwiczenia | ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy | obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne          |
| TP-3 | Stan badań socjologicznych nad dotkliwością i skutkami współczesnych problemów społecznych w Polsce.                                                                  | ćwiczenia | ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy | obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne          |
| TP-4 | Ocena dotkliwości problemów społecznych dokonana przez badaczy, polityków społecznych i ekspertów oraz sposoby korzystania ze źródeł diagnostyczno-eksperymentalnych. | ćwiczenia | ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy | obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne, projekt |
| TP-5 | Przeciwdziałanie problemom społecznym                                                                                                                                 | ćwiczenia | ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy | obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne          |

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Urbanek A., Zbroczyk D., Grubicka J., Patologie społeczne. Wymiar personalny i strukturalny. Słupsk, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, 2021.
2. Pospieszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021.

**Literatura uzupełniająca:**

1. Frysztacki K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2009.
2. Hołyst B., Wiktyologia społeczna. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
3. Słaboń A., Zapobieganie konfliktom społecznym. Aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021.
4. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

#### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

| Forma aktywności                                                                                 | Liczba godzin * |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia | 15              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                |                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----|
| Praca własna studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                | 15                  |     |
| SUMA GODZIN:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                | 30                  |     |
| OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                |                     |     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                | Liczba punktów ECTS |     |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia | Ogółem: 1           | 0,5 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Praca własna studenta                                                                                          |                     | 0,5 |
| * godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                |                     |     |
| OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                |                     |     |
| Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu. |                                                                                                                |                     |     |
| K_U03 - czytanie wskazanej literatury, przygotowanie projektu<br>K_U01 - czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                |                     |     |
| KRYTERIA OCENIANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                |                     |     |
| Ocena kształtująca:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                |                     |     |
| Wymagania ćwiczenia:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                |                     |     |
| 50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                |                     |     |
| 60% –70% ocena 3.5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                |                     |     |
| 70% –80% ocena 4.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                |                     |     |
| 80% –90% ocena 4.5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                |                     |     |
| powyżej 90% – ocena 5.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                |                     |     |
| Zadania, projekty realizowane podczas zajęć.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                |                     |     |
| Prezentacje multimedialne, dyskusje problemowe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                |                     |     |
| Umiejętność swobodnego i kompetentnego wypowiadania się na tematy odnoszące się do dewiacji i patologii społecznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                |                     |     |
| Ocena podsumowująca:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                |                     |     |
| Kolokwium pisemne z zakresu osiągniętej wiedzy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                |                     |     |
| INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                |                     |     |